

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelman mukainen vuosiraportointi 2024

Rakennus- ja ympäristölautakunta 05.02.2025 § 7
873/11.01.01/2024

Valmistelija

Johtava ympäristötarkastaja Tuomas Hirvijoki

Rakennus- ja ympäristölautakunta on 6.2.2019 (§ 12) hyväksynyt Kokkolan kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman vuosille 2019-2029. Vuosittaisen valvontaohjelman hyväksyy erikseen kaupunkilupapäällikkö. Vuoden 2024 valvontaohjelmassa suunniteltujen ympäristönsuojelulainsäädännön mukaisten säännöllisen tarkastuksen piiriin kuuluvien valvontakohteiden määrä oli 25 kpl.

Valvontasuunnitelma koskee ympäristöluvanvaraisia toimintoja, ympäristönsuojelulain 10a luvun mukaisia yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvia toimintoja sekä 11 luvun mukaisia rekisteröitäviä toimintoja. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset jaetaan kolmeen luokkaan (1-3), joissa tarkastus tehdään kerran vuodessa, noin kolmen vuoden välein tai vähintään kerran kymmenessä vuodessa. Valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista peritään rakennus- ja ympäristölautakunnan vahvistaman taksan mukainen tarkastusmaksu. Erillisenä omana sektorina valvontasuunnitelman ulkopuolella on maa-ainelain mukaisten maa-ainesten ottolupien valvonta.

Valvonta vuonna 2024

Vuoden 2024 lopussa ympäristönsuojelulain nojalla kunnan valvottavia laitoksia oli Kokkolassa yhteensä 154 kpl (123 ympäristölupaa tai YSL 10a luvun mukaista toimintoa ja 32 kpl rekisteröityä toimintaa). Jätelain 100 §:n nojalla valvottavia toimintoja oli 3 kpl (=lasketaan toimijoiden mukaan, esim. 1kpl=4 hyötykäyttöasemaa + ekopisteet).

Voimassa-olevia maa-ainesten ottolupia on Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnassa 29 kappaletta. Näistä yhteislupia on 10 kappaletta (yhteislupaan kuuluu ympäristölupa ja maa-ainesten ottolupa).

Valvontakäyntien tulokset

Valvonnan havainnot luokiteltiin kolmeen kategoriaan; ei huomautettavaa, huomautus/lieviä puutteita sekä merkittävä rikkomus/vakavia puutteita.

Vuonna 2024 tehtiin 18 valvontaohjelman mukaista tarkastusta ympäristönsuojelulain nojalla luvitettuihin laitoksiin. Näistä kohteista

11 toimijalla ei ollut huomautettavaa toiminnassa. 7 toimijalla oli huomautettavaa toiminnassa.

Vuonna 2024 tehtiin 25 maa-aineslupatarkastusta, jotka on luvitettu maa-aineslain nojalla. Näistä 12 toimijalla ei ollut huomautettavaa toiminnasta, 11 oli lieviä puutteita/huomautettavaa toiminnassa ja 2 toimijalla vakavia puutteita.

Huomautuksia annettiin esimerkiksi raportoinnin laiminlyönneistä tai rakenteellisista puutteista, jotka toiminnaharjoittajan tulee kuitenkin korjata.

Valvontasuunnitelman toteutuksen arviointi

Vuosi 2024 oli järjestelmällisen valvonnan yhdeksäs toteuttamisvuosi. Vuoden 2024 aikana toteutui suunnitelluista 25 tarkastuksesta 18 tarkastusta. Valvonnan toteutuma oli 72 %. Vuoden 2023 aikana toteutui suunnitelluista 25 tarkastuksesta 12 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 48 %. Vuoden 2022 aikana toteutui suunnitelluista 28 tarkastuksesta 21 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 75 %. Vuoden 2021 aikana toteutui suunnitelluista 32 tarkastuksesta 25 tarkastusta ja valvonnan toteutuma oli 78 %. Vuonna 2020 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 32, joista toteutui 25, (toteutuma 78 %). Vuonna 2019 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 37, joista toteutui 16, (43 %). Vuonna 2018 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 35, joista toteutui 26, (74 %). Vuonna 2017 suunniteltuja valvontakäyntejä oli 44, joista toteutui 10, (22 %). Vuonna 2016 suunniteltuja tarkastuksia oli 38, joista toteutui 30 (79 %).

Ympäristönsuojelulain mukaisten lupa- ja rekisteröityjen toimintojen valvontaa ei vuonna 2024 pystytty toteuttamaan valvontaohjelman mukaisesti valvonnan resurssien takia.

Oheismateriaalissa A on esitetty vuoden 2024 valvonnan yhteenveto toimialoittain ja vertailua aiempien vuosien toteutumaan.

Oheismateriaali A

Vuosiyhteenveto ja toteutuma

Muu valvonta

Muu valvonta oli pääasiassa jätelain, ympäristönsuojelulain ja vesilain nojalla suoritettavia valvontatehtäviä toimenpidepyyntöjen ja ilmoitusten perusteella ja ympäristönsuojelumääräysten ja niistä poikkeamisten, meluhaittojen- ja melulupien valvontaa sekä jätevesiasioiden ja vesihuollon tarkastuksia, öljyonnettomuuksien jälkivalvontatehtäviä, koetoiminta/kertaluonteista toimintaa koskevien ilmoitusten valvontaa ja luonnonsuojelulain valvontaa.

Jätelain yleinen valvonta liittyi pääasiassa jätehuoltomääräysten valvontaan, roskaantumisasioihin, kiinteistöjen puutteelliseen jätehuoltoon ja jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn (kuten jätteiden poltto tai hautaaminen maahan).

Vesilain valvonta kohdistui mm. ilman lupaa tai ilmoitusta tehtyihin ruoppauksiin ja ojituksiin sekä vesirakentamiseen. Vesilain valvontaa tehdään pääasiassa yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Ympäristöpalvelut tekee harkinnan mukaan tutkintapyyntöjä poliisille rikkomuksista. Tehtyjen tutkintapyyntöjen määrää ei raportoida. Esimerkiksi yksi tutkintapyyntö koski ympäristönsuojelulain 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoa rikoslain 48 luvun perusteella.

Viranomaisyhteistyötä tehdään poliisin, tullin, rajavartiolaitoksen ja ELY-keskuksen sekä alueen muiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Viranomaisyhteistyöryhmä kokoontuu myös säännöllisesti pari kertaa vuodessa ja lähimaakuntien ympäristöviranomaiset pyrkivät myös kokoontumaan pari kertaa vuodessa.

Muut valvontaprojektit

Vuonna 2024 jatkettiin jätevesiselvitystä Kokkolan veden toimeksiannosta, järjestettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan ympäristökatselmus keväällä ja syksyllä yhdessä rakennusvalvonnan kanssa ja osallistuttiin aktiivisesti ympäristömittaushankkeisiin.

Kokonaisuus

Valvonnan toteutuma valvottavien toimijoiden osalta suunniteltuun valvontaohjelmaan nähden vuonna 2024 jäi puutteelliseksi pääasiassa valvonnan resurssien takia. Kokonaisuudessaan valvonta oli kuitenkin onnistunutta ja näkyvää. Rakennus- ja ympäristölautakunnan järjestämät ympäristökatselmuksot ovat tärkeä osa kokonaisvalvontaa. Esimerkkinä yhteistyöstä, vuonna 2024 jakeluasematarkastukset tehtiin yhdessä pelastusviranomaisen kanssa.

Vuosi 2025

Vuonna 2025 on odotettavissa parempi valvonnan toteutuma, koska henkilöstöresurssit palasivat syksyllä 2024 vastaamaan vuoden 2021 tasoa (johtava ympäristötarkastaja + 2 ympäristötarkastajaa). Valvonta/tarkastustyötä tekevien viranhaltijoiden määrä nousi kahdesta henkilöstä kolmeen.

Johtava ympäristötarkastaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää merkitä ympäristönsuojelun valvontaraportoinnin vuodelta 2024 tiedoksi.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen.